

“ԱՅՍ ԵՍ ԶԵԶԻ ՄԵԾ ՈՒՐԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՒԵՏԻՍ ԿՈՒՏԱՄ” ԴՈՒԿ. Բ. 10:

ՀԱՏՈՐ 12:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԹՅՈՒՆ, ՄԱՐՏ 23, 1859:

ԹԻՒ 111:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ամերիկացի Պօրտ ընկերությունը: — Հաւատք ու տրամադրանքներ: — Օրօշ, կամ տղայքնացունե, լուսեղ: — Կոր հրատարակութեան գիրք: — Կորա-կին դարձան դասերու համար: — Հարցումներ Կոր Պատկարանքին վրայ: — Մեծ և կարեւոր յայտարարութիւն մը: — Արժանական լուսեր: — Կենդանաբանական: — Հասարակ մեծ գործին թղթը: — Հող ուտել: — Կարգաբանական լուսեր: — Կուսարական: — Ստակ գիրքը գայեմով:

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՊՕՐՏ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԹԻՒ Բ

Քրիստոսի իր աշակերտներուն տուած պատուէրը թէ, «Կացէք բոլոր աշխարհ, ու Եւստարանը քարոզեցէք բոլոր ստեղծածներուն», ան միակ հիմն էր, որուն վրայ Ամերիկացի Պօրտ Բնկերութիւնը կազմուեցաւ: Եւ պատուէրը սկիզբը միայն Եւստարաններուն եղաւ, բայց շատ ուրիշ պատուէրներու պէս՝ անոր միտքը Քրիստոսի ամեն դարի աշակերտներուն համար էր: Եւստարան մեծ պատասխանատուութիւն մը ձգուեցաւ բոլոր Եւստարանը ընդունողներուն վրայ, ուրիշներն ալ աս երկնային գանձին տէրը ընկելու համար աշխատելու: Եւստարան մէկ Քրիստոսի աշակերտ աս պատասխանատուութեան մէջ բաժին ունի, անանկ ալ ամեն մէկ Երկրեցի: Քրիստոսեական ոգին սերկրի վրայ խաղաղութեան մարգոց մէջ հաճութեան» ոգի է. անիկայ բոլոր զինքը ընդունողներուն կը սորվեցնէ, որ մէկի գնննան ձանձախութիւնը ու անխոնջ համբերութիւնով ու յարատեւութիւնով ուրիշներուն ծայրագոյն աղէկութիւնը փնտռեն: Քրիստոսի վերջին պատուէրին նախադրելով ըլլալու համար, Երկրեցիին ամեն մէկ անհատ անձը՝ աշխարհին աչքին որչափ աննշան ալ որ ըլլայ, հրաւիրուած է իր ունեցած ազդեցութիւնը ուրիշներն ալ Քրիստոսի բերելու համար բանեցունելու: Արնայ ըլլալ որ հրապարակաւ, կամ մինչեւ անգամ առանձին տեղ խօսելու ամենեւին կարողութիւն չըլլայ, հապա միայն քանի մը մարդոց հետ. կարելի է միայն իր զակերտներուն կամ իր ընտանեկան բարեկամներուն հետ կրնայ խօսիլ. և տակաւին անոնց պատմելու է փրկարար սիրոյ պատմութիւնը, ու անոնք հրաւիրուել է որ Քրիստոսի գան ու փրկուին:

Եւստար Քրիստոսեայ մը կրնայ միանալ աշխատիլ իր բարեկամներուն ու ճանչորներուն շրջանակին մէջը, առանց աս գործին համար ուրիշ Քրիստոսեաններու հետ միաբան աշխատելու ստիպողական հարկաւորութիւն ըլլալու: Բայց երբ որ բանը դուրս ուրիշ երկրներէ քարոզելու խրկելու գայ, Քրիստոսեաններուն մէկտեղ ընկերութիւն ընելը հարկաւոր կ'ըլլայ: Հայրենիքէն շատ հեռու տեղեր դացած Միսիսիպիաններուն ապրուստը հոգալու, դպրատուներուն բանալու, Եւստարանը շունչ և ուրիշ յարմար գիրքեր տպելու համար ստակի բաւական գումար հարկաւոր է. ու ասոնք ընդհանրապէս

միաբան գործողութեան միջոցով միայն կրնան ճարուել:

Քրիստոս իր պատուէրը յառաջ տանելու համար ընկերութիւն կազմուելու մասնաւոր եղանակ մը չստորադրեց: Եւ բանը, ինտոր նաեւ շատ ուրիշ բաներ ալ, անհուն իմաստութիւնով թողուց որ աշխարհիս դանազան կողմերը եղող իր աշակերտները իրենց պարագաներուն ամենէն աղէկ յարմար կերպով կարգադրեն:

«Կացէք բոլոր աշխարհ», պատուէրը իր Երկրեցիին, այսինքն անոր կազմուած վիճակին մէջ տրուած է, հապա անհատ հաւատացեալներու, ու անոնց միջոցով ալ Երկրեցիներու: Ու աս ալ միտքէ ելլելու է, թէ Եւստարանը կենդանութեան ատենը տարբեր երկրներու կամ մինչեւ անգամ մի և նոյն երկրի մէջ եղած Երկրեցիները մէկտեղ առնելով իրեն մէկ մեծ կազմուած մարմին մը Քրիստոսի Երկրեցիին կողմէն բանը չկար: Ար կարգադրեց թէ Երկրեցիները երկրեցի կար, Եւստարանը երկրեցի, Բարեկոյնի երկրեցի, Օգնականի, Թիւրքի, Լաւորիէի և այլն երկրեցի: Ար կարգադրեց նաեւ թէ Կարգադրի, Եւստար, Հրապարակ և այլն Երկրեցիները (Երկրեցիները) կային, բայց տեղ մը չենք տեսներ թէ ազգական, Հայկական կամ Հունական երկրեցի, ու չկայ վիճալութիւն մը թէ տարբեր քաղաքներու ու գաւառներու Քրիստոսի երկրեցիներուն մէջը մէկ ուրիշ միութիւն մը կար՝ բայց ի մէկ Տէրով, մէկ հաւատքով, մէկ միջոցութեան» հաւատացողներուն սրտին բնական ու օրհնելով միութենէն:

Ուստի Երկրեցիին իրեն ասանկ, այսինքն իրեն հաւատացեալներէ կազմուած մարմին մը, Փրկչին պատուէրը կատարելու յանձնարարութեան տակ կարծելը երեւակայութիւն մըն է: Որ և իցէ երկրեցի իր կարողութեան չափ կրնայ աս բանը ընելու աշխատիլ, կամ որ և իցէ թուով քոյր երկրեցիներէն կրնան իրենց որոշմանը համեմատ աս նպատակին համար մէկտեղ միանալ: Հեռու երկրներէ քարոզութեան համար, բնականաբար քանի մը երկրեցիներու միութիւն ըլլալու է, ինչպէս որ հիմա կայ, գրեթէ միօրինակ. ասանկ է Եւստար, Գիւրմանիս, Գաղղիա ու Եւստարիս, ուրիշ երկրներ Եւստարանը տարածելու համար:

Ստակ հաւաքուելու է. քարոզչական գործին յարմար ու երթալու պատրաստ մարդիկ գտնուելու է: Եւստար աշխատութիւններուն վերակացութիւն ըլլուելու է, կարողութիւններին կանոնաւորաբար հոգալու է. ու աս բանիս համար հարկաւոր է ընկերութիւն ու միացեալ գործութիւն:

Եւ կերպով կազմուեցաւ Եւստարիս Պօրտ Բնկերութիւնը: Եւստար երկրեցիներէ խել մը մարդիկ միաբանութիւն ընելով որոշում ըրին որ մեր Փրկչին վերջին պատուէրը աւելի աղբու կերպով կատարելու նպատակով իրենց համար ասանկ ընկերութիւն մը հաս-

տանին:

Եւ ընկերութիւնը կազմուել անոր համար տրուած ստակին գործածութեանը վրայով ծայրագոյն զգուշութիւն, խնայողութիւն ու հաւատարմութիւն ըլլալու ամեն նախազգուշութիւնը եղաւ. անանկ որ աս գործին օգնութիւն ընելու համար հրաւիրուածները կատարեալ վստահութիւն ունենան թէ տուած ստակին մի միայն ան մասնաւոր նպատակին համար պիտի գործածուի, ու ամենէն աղէկ երեցած կերպով:

Միաբան հաճութիւնով որոշուեցաւ որ բնաւ շահ տրուած հասարակութիւն չլուծուի, չզգահուի, աս գործը յառաջ տանելու համար, հապա Բնկերութիւնը Եւստար օգնութեանը միայն Քրիստոսեաններուն տարուէ տարի տուած կամուար նուէրէն կախում ունենայ: Եւստար մէկ բացառութիւնը կայ, այսինքն Եւստար պաշտօնի մէջ եղողներուն վճարուելու համար հաստատուն եկամուտ մը սահմանուիլ. բայց ասորն անգին եղած Քարոզչական գործին համար, միայն երկրեցիներուն կամուար նուէրը կը գործածուի:

Կուէր ընդունելու ասպնջութիւն տալու համար թէ աս ստակը հաւատարմութեամբ պիտի գործածուի, հեռեկալ եղանակը ձեռք առնուած է: Եւստարիս հրատարակութիւն մը կ'ըլլայ, որուն մէջ նախընթաց ամսուան բոլոր եղած նուէրը, անոնք տուողներուն անուններով ու անոնց բնակած տեղերով կը հրատարակուի, ու ամեն մէկ տարիին վերջը հրատարակուած Ժողով մը կ'ըլլայ, որուն մէջ ան տարուած եղած բոլոր նուէրին գումարն ու ան նուէրը ինչ կերպով գործածուած ըլլալուն մասնաւոր մէկ տեղեկագրութիւնը կը տրուի. ու աս Ժողովը իրաւունք ունի գանձապետներուն բոլոր տօմարներն ու հաշիւները ուղիւ, ու թէ որ հարկաւորի աւելի մանրամասն քննութիւն ընելու: Մեծ զգուշութիւն կ'ըլլուի Միսիսիպիան Եւստար ընտրուելու մարգոց համար. ու անոնք Բնկերութեան պատասխանատու Գործակալներն են իրենց խրկուած երկրները ձեռնուրին յանձնուած ստակը պատշաճ կերպով գործածելու, որուն համար կը պահանջուի իրենցմէ որ ամեն վեց ամիսը մէկ մանրամասն հաշիւ մը տան: Ու աւելի մեծ վստահութիւն տալու համար Եւստարիս Քրիստոսեայ հաստատութեանը Բնկերութիւնը կանոնաւոր կերպով վաւերականութիւն ստացած է Միսիսիպիան նահանգին օրէնսդրական Ժողովէն. անանկ որ Եւստարիս Եւստարիս ըլլալու ամեն նախազգուշութիւնը եղաւ. անանկ որ աս գործին օգնութիւն ընելու համար հրաւիրուածները կատարեալ վստահութիւն ունենան թէ տուած ստակին մի միայն ան մասնաւոր նպատակին համար պիտի գործածուի, ու ամենէն աղէկ երեցած կերպով:

Եւստարիս կը տեսնեն մեր ընթերցողները թէ Եւստարիս Պօրտ Բնկերութեան պատիւն ու հաւատարմութիւնը ինտոր խիստ զգուշութիւնով պաշտպանուած է. ու անիկայ միօրինակ ծայրա-

գոն վստահութիւն վայլած է Եւստարիս գայի ան ամեն Քրիստոսեայ երկրեցիներէն, որոնցմէ օգնութեան նուէր ընդունած է աս յիսուն տարուան մօտ ատենին միջոցը որ գործողութեան մէջ է:

(Պիտի շարունակուի:)

ՀԱՒԱՏՔ ՈՒ ՏՐԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մարդը փրկող հաւատքը տրամաբանական փաստարանութեան հետեւութիւնը չէ: Եւստար Եւստարիս պարզեւն է: Փաստարանութիւնը իր յարմար տեղն ու պաշտօնը ունի: Եւստար պաշտօնը հոգին իր բնական անհաւատութեանէն դարձուցնել է, հապա անիկայ զորացունել է, երբ որ վերին կարողութիւնով կ'ստիպուի գերբնական յայտնութեան մեծ ճշմարտութիւններուն հաւատալու: Եւստարիս Եւստարիս ընտրուելու համար հաստատուն եկամուտ մը սահմանուիլ. բայց ասորն անգին եղած Քարոզչական գործին համար, միայն երկրեցիներուն կամուար նուէրը կը գործածուի:

Եւստարիս հաւատացեալ մըն է, չէ թէ տրամաբանութեան եղանակէ մը, չէ թէ իր փաստարանութեան ամեն մէկ քայլին ապացոյցներով հաստատուելէն, ինտոր որ ատեն մը կը պահանջէր, հապա անիկայ ինք ալ հաղիւ թէ գիտնալով ինտոր ըլլալը, առաջնորդուած է սրտանց հաւատալու ան բանին, որն որ ատեն մը կը քամահրէր հաւատալ: Եւստար օրերուն նայելով կրնայ շուտով տեսնել ան առաքելութիւններուն տկարութիւնը՝ որոնցմով որ իր հաւատքին պակասութիւնը կ'արդարացունէր. ու իր նոր զիբքին մէջը քանի որ յայտնուած ճշմարտութեան դրութեան վրայ կը մտածէ, կը տեսնէ որ իր սրբուած բանականութիւնը կը հաւանի ամենեւին: Ուստի թէ որ մէկը Եւստարիս թագաւորութեան գուշի գին մնայ ու նայի որ իր մտքին փաստարանութիւնով մանէ հոն, անիկայ դուրսը պիտի մնայ. բայց թէ որ Եւստարիս հաւատք խնդրէ իրեն նախընթաց քայլ, շուրջը պիտի երթան, ու ամեն բան պիտի պարզէ: Քրիստոսի Պաշտօնանկերը պէտք է որ միշտ յիշեն ասիկայ, թէ փրկարար հաւատքը Եւստարիս պարզեւն է:

